

3.9 อำเภอสีคิ้ว

3.9.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอสีคิ้ว เป็นเมืองหน้าด่านในดินแดนแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวไทยที่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือของประเทศไทย เดิมอำเภอสีคิ้ว ชื่อว่า “เมืองนครจันทิก” เป็นเมืองอิสระเมืองหนึ่ง ขึ้นตรงต่อเมืองหลวง มีเจ้าเมืองปกครอง จะตั้งขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐาน สอบถามจากคนเก่าแก่ได้ความว่า ตั้งเมืองอยู่ ณ บ้านจันทิก หมู่ 3 ตำบลจันทิก ท้องที่ปกครองอำเภอปากช่องปัจจุบัน มีเจ้าเมืองปกครองคนแรกชื่อ พระนคร (แก้ว) เจ้าเมืองคนที่สอง ชื่อ พระนคร (ตุ่น) เจ้าเมืองคนที่สามชื่อ พระนคร (โต) เจ้าเมืองคนที่สี่ ชื่อ พระนคร (ตา) ภูมิลำเนาอยู่บ้านมะเกลือเก่า ท้องที่อำเภอสูงเนินปัจจุบัน ต่อมาเมื่อเมืองนครราชสีมาตั้งขึ้น เห็นว่าเมืองนี้อยู่ในป่าดงดิบ ไข้ป่าชุกชุม และไม่สะดวกแก่การติดต่อ จึงเปลี่ยนเป็นเมืองหน้าด่าน เรียกว่า “ด่านจันทิก” ที่ตั้งด่านอยู่ ณ บ้านจันทิกปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟจันทิก โดยมีนายด่านคนแรกชื่อหลวงพล นายด่านคนที่สองชื่อหมื่นด่าน (จัน)

ภายหลังเมื่อเลิกด่านจึงเปลี่ยนเป็นอำเภอ เรียกว่า “อำเภอจันทิก” เมื่อวันที่ 1 เมษายน ร.ศ.117 (พ.ศ.2441) จากนั้นในสมัยที่หลวงเทพโอสถ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ เมื่อ ร.ศ.120 (พ.ศ. 2444) ได้มีการย้ายที่ว่าการอำเภอจันทิก จากบ้านจันทิก มาตั้งที่บ้านหนองบัว หมู่ 1 ตำบลลาดบัวขาว และใน พ.ศ. 2499 สมัยนายอำเภอชื่อหลวงเพลงเทพอุทธา ได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจันทิกอีกครั้ง มาอยู่ที่บ้านสีคิ้ว (ท้องที่ หมู่ 2 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้วปัจจุบัน) เหตุที่ต้องย้ายถึงสองครั้ง เพราะบ้านจันทิกและบ้านหนองบัว ตั้งอยู่ในเขตคงพญาเย็น (พญาไฟ) มีไข้ป่า (มาลาเรีย) ชุกชุมมาก และต่อมาทางราชการจึงได้เปลี่ยนชื่อจากอำเภอจันทิก เป็นอำเภอสีคิ้ว เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482

3.9.2 ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

อำเภอสีคิ้วตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากตัวจังหวัดนครราชสีมา 45 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,225 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 765,625 ไร่

มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอสูงเนิน อำเภอปักธงชัย และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

3.9.3 ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะทางภูมิอากาศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นภูเขาและที่ราบสูง สลับกับที่ราบลุ่มแม่น้ำ ลักษณะพื้นที่ทางทิศเหนือของอำเภอเป็นดอนลูกคลื่น ทางทิศใต้และทิศตะวันตกของอำเภอเป็นภูเขา และที่ราบเชิงเขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ถูกบุกรุกทำลายป่าและมีการเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า ทำให้สภาพป่าหมดไป ทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 27 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยประมาณร้อยละ 61 ฤดูร้อนอากาศค่อนข้างจะ ร้อนเวลากลางวัน และอากาศจะเย็นช่วงเวลากลางคืน ฤดูหนาวอากาศจะหนาวจัดในบางช่วงของเดือน ธันวาคม ฤดูฝนจะเริ่มเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนตุลาคม และจะตกหนักในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือน กันยายน

3.9.4 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพ จากข้อมูลพื้นฐานพบว่าประชากรในเขตอำเภอสีคิ้ว โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคือการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน

ตารางที่ 236 แสดงการประกอบอาชีพของประชากรในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว

อาชีพ	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่มีอาชีพ	1,533	1,941	3,474
นักเรียน	5,826	5,572	11,398
นักศึกษา	378	525	903
ทำนา	2,249	2,211	4,460
ทำไร่	5,372	4,755	10,127
ทำสวน	132	117	249
ประมง	7	4	11
ปศุสัตว์	124	87	211
รับราชการ	380	303	683
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	11	24
พนักงานบริษัท	349	370	719
รับจ้างทั่วไป	11,851	10,472	22,323
ค้าขาย	745	1,144	1,889
ธุรกิจส่วนตัว	250	197	447
อื่นๆ	2,266	2,592	4,858
รวมทั้งสิ้น	31,475	30,301	61,776

ที่มา : ข้อมูล จปฐ อำเภอสีคิ้ว (2553)

หมายเหตุ*จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่จริงในทะเบียนบ้านได้

2) รายได้ จากข้อมูลพบว่ารายได้เฉลี่ยของประชากรอำเภอสีคิ้วอยู่ที่ 50,553.98 บาทต่อคนต่อปี ตำบลสีคิ้วมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดที่สุดจำนวน 64,142.21 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ ตำบลบ้านหันมีรายได้เฉลี่ยจำนวน 59,156.11 บาทต่อคนต่อปี และพบว่าตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตำบลคลองไผ่ จำนวน 40,601.02 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 237 แสดงรายได้ประชากรจำแนกรายตำบลของอำเภอสีคิ้ว

ลำดับ	ตำบล/เทศบาล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	กฤษณา	49,159.68
2	กุดน้อย	50,519.42
3	คลองไผ่	40,601.02
4	ดอนเมือง	52,794.35
5	เทศบาลตำบลหนองน้ำใส	49,401.42
6	บ้านหัน	59,156.11
7	มิตรภาพ	53,006.35
8	ลาดบัวขาว	46,039.78
9	วังโรงใหญ่	52,101.10
10	สีคิ้ว	64,142.21
11	หนองบัวน้อย	55,804.55
12	หนองหญ้าขาว	44,503.97
	เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่	50,553.98

ที่มา : ข้อมูล จปฐ.อำเภอสีคิ้ว (2553)

3) รายจ่าย จากข้อมูลพบว่าค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภคของอำเภอสีคิ้วรวมกัน จำนวน 13,318,706,777 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้าวสาร ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรุบกรอบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ค่าการเดินทาง (น้ำมันรถ ค่าโดยสาร) ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน ค่าบันเทิง หวย และการพนัน ค่าบุหรี่ยี่ห้อ ยาสูบ และอื่น ๆ ในขณะที่รายจ่ายเพื่อต้นทุนในการผลิตรวม จำนวน 7,453,376,561 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า และค่าเครื่องจักรต่าง ๆ

ตารางที่ 238 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอสีคิ้ว

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	110,478,669
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	110,478,669

ตารางที่ 238 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	129,052,349
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	129,052,349
ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	104,080,287
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	104,080,287
ค่าเครื่องจักรต่างๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	7,109,765,256
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	7,109,765,256
ค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อข้าวสาร	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	126,557,560
	จำนวนรวม	126,557,560
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	3,914,127,337
	จำนวนรวม	3,914,127,337
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรอบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	162,430,149
	จำนวนรวม	162,430,149
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	9,063,117,479
	จำนวนรวม	9,063,117,479
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	19,750,736
	จำนวนรวม	19,750,736
ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	32,723,516
	จำนวนรวม	32,723,516

ตารางที่ 238 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	96,709,657
	จำนวนรวม	96,709,657
ค่าการเดินทาง (ค่าน้ำมัน รถ ค่าโดยสาร)	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	169,893,162
	จำนวนรวม	169,893,162
ค่าน้ำ ค่าไฟ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	100,556,543
	จำนวนรวม	100,556,543
ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	344,624,249
	จำนวนรวม	344,624,249
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	54,525,313
	จำนวนรวม	54,525,313
ค่าบันเทิง หวย และการ พนัน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	22,519,345
	จำนวนรวม	22,519,345
ค่าบุหรี เหล้า ยาแดง	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	28,040,726
	จำนวนรวม	28,040,726
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	181,978,780
	จำนวนรวม	181,978,780
รวมทั้งหมด		21,770,931,113

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา (2553)

4) หนี้สินและ เงินออม ประชาชนส่วนหนึ่งของอำเภอสีคิ้ว มีหนี้สินโดยเฉพาะในภาค การเกษตรที่มีหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ จากฐานข้อมูลธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธกส.) ปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรอำเภอสีคิ้วกู้เงินจาก ธกส. เป็นเงินทั้งหมด 1,210.5 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพจำนวน 975 ล้านบาท กู้เพื่อการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 49.7 ล้านบาท และกู้เพื่อการชำระหนี้ในระบบและอื่น ๆ จำนวน 185.8 ล้านบาท

5) กลุ่มองค์กร อำเภอสีคิ้วกลุ่มองค์กรที่เข้มแข็งส่วนใหญ่การดำเนินการสามารถพึ่งตนเองได้ ในระดับหนึ่ง แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงพึ่งงบประมาณจากภาครัฐในการบริหารจัดการของกลุ่มอยู่บ้าง

ก. กลุ่มองค์กรชุมชนและ องค์กรทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว มีกลุ่ม ประเภทต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ 239 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม/สถานที่ติดต่อ
กลุ่มทอผ้าบ้านถนนคด	45	ผ้าชั้นญวน- ผ้าไหมมัดหมี่	นางประไพ ทองจันทิก หมู่ 11 ต.สีคิ้ว
กลุ่มแกะสลักหินทรายแดง	32	หินทรายแดงแกะสลัก	นายประสาสน์ ทวีศร หมู่ 3 ต.บ้านหัน
กลุ่มมะนาวพันธุ์สีคิ้ว 1	32	มะนาวพันธุ์สีคิ้ว 1	นายชูชีพ บุญแก้ว หมู่ 3 ต.ลาดบัวขาว
กลุ่มน้ำอ้อยพื้นบ้าน	23	น้ำตาลอ้อย	นายสุบิน พึ่งจันดา หมู่ 3 ต.หนองหญ้าขาว
กลุ่มเห็ดฟาง	22	เห็ดฟาง	นายมานะ หวานสูงเนิน 17/1 หมู่ 13 ต.กุดน้อย
กลุ่มทอผ้าซิด	24	ทอผ้าลายซิด	นางปัญญา ยศสูงเนิน หมู่ 1 ต.กุดน้อย
กลุ่มสตรีแม่บ้านวังกะสวย	56	เครื่องคั้นน้ำผลไม้	นางประนอม สังข์จันทิก หมู่ 2 ต.กฤษณา
กลุ่มผลิตข้าวกล้อง	35	ข้าวกล้อง	นายสุพิศ เด่นดวง หมู่ 17 ต.หนองน้ำใส
กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมือง	36	เลี้ยงไก่พื้นบ้าน	นายพินิจ โพธิ์ชะอำ หมู่ 4 ต.วังโรงใหญ่
กลุ่มการเพาะเลี้ยงจิ้งหรีด	67	จิ้งหรีดทอดสมุนไพร	นายวุฒินันท์ แฉขุนทด 44/2 หมู่ 6 ต.มิตรภาพ

ตารางที่ 239 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม/สถานที่ติดต่อ
กลุ่มทำน้ำหมักพืช	67	น้ำหมักชีวภาพ	นายวีระพล สอจันทึก 18 หมู่ 3 ต.คอนเมือง
กลุ่มทอเสื่อกก บ้านหันยางเอน	57	ทอเสื่อกก	คุณหนูพิศ คงสุข 205 หมู่ 5 ต.บ้านหัน
กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง	46	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ	คุณผัด สุนขุนทด 65 หมู่ 6 ต.วังโรงใหญ่
กลุ่มทอผ้าข้อมลีสรรพชาติ บ้านหันสามัคคี หมู่ 4	54	ทอผ้าพื้นเมืองข้อมลีสรรพชาติ	คุณบุญเอื้อ ดิฉัน 139 หมู่ 4 ต.บ้านหัน
กลุ่มหมวกควาบอยจาก ยางพารา และพรมสักกราช	35	ผลิตหมวก คาบอยจากยาง	คุณหนูเล็ก ขาบจันทึก 6 หมู่ 7 ต.ลาดบัวขาว
กลุ่มแปรรูปพืชสมุนไพร บ้านหนองบัว	35	ผลิตภัณฑ์จาก สมุนไพร	คุณทองย้อย เทศจันทึก 37 หมู่ 1 ต.ลาดบัวขาว

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงาน โครงการทศวรรษใหม่ ปฎิรูปโคราช ปฎิรูปประเทศไทย อำเภอสีคิ้ว (2554)

ข. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ โอท็อปอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับรองผลิตภัณฑ์แล้ว มีดังนี้

ตารางที่ 240 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อป ที่อยู่และประธานกลุ่ม พื้นที่อำเภอสีคิ้ว

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรม/ผลผลิต	ประธาน
กลุ่มทอผ้า บ้านหนองกก	15	ผ้าฝ้ายยกดอกจากสีสรรพชาติ (รหัสโอท็อป 302000485302)	นางนันทนา เจริญ 28 หมู่ 1 ต.หนองบัวน้อย
กลุ่มกระดิ่งทองลง หินบ้านหนองมน	5	ผลิตกระดิ่งทองลงหิน (รหัสโอท็อป 302000384701)	คุณเล็ก พรหมทิว 97/2 หมู่ 11 ต.หนองบัวน้อย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ลาดบัวขาวพัฒนา	25	ผลิตกล้วยเบรคแตก (รหัสโอท็อป 302000634901)	คุณทองสุข แก้ววิเศษ 109/5 หมู่ 2 ต.ลาดบัวขาว
กลุ่มตัดเย็บกระเป๋า บ้านหนองโอง	35	ผลิตกระเป๋าเอกสาร (รหัสโอท็อป 302000215201)	คุณบรรจง พรหมพันธ์ใจ 36/1 หมู่ 6 ต.บ้านหัน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิต	80	ผลิตไข่เค็มสูตรโบราณ (รหัสโอท็อป 302000615301)	41 หมู่ 12 ต.สีคิ้ว
กลุ่มทอผ้า บ้านถนนคด	20	ทอผ้ายวนยกดอก 3 ตะกอ (รหัสโอท็อป 302000425201)	คุณเตียง เพ็ญไรสง 82/1 หมู่ 11 ต.สีคิ้ว

ตารางที่ 240 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อป ที่อยู่และประธานกลุ่ม พื้นที่อำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรม	ประธาน
กลุ่มทอผ้าข้อมสี ธรรมชาติบ้านหันสามัคคี	32	ผ้าขาวม้าลายขจัด 2 ตะกอนมือ (รหัสโอท็อป302000445301)	คุณบุญเอื้อ ดิฉันติก 139 หมู่ 4 ต.บ้านหัน
กลุ่มผลิตกระดิ่งบ้าน หนองบัวน้อย	12	ผลิตภัณฑ์กระดิ่งที่ทำจาก ทองเหลือง	นายสะอาด เข็มจันทิก 84/1 หมู่ 5 ต.หนองบัวน้อย
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร โกมินทร์พ่อพระยา	12	ผลิตการบูรหอม (รหัสโอท็อป 302000155202)	คุณศรีภิญโญ คอนท้วม 117/4 หมู่ 14 ต.สีคิ้ว
กลุ่มอาชีพบ้านป่อทอง	23	ผลิตขนมทองพับรสหวาน ขนาดใหญ่	นายนพพล ทองปลอด 1 หมู่ 14 ต.กุดน้อย

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสีคิ้ว (2554)

3.9.5 ลักษณะทางสังคม

1) ด้านประชากร อำเภอสีคิ้วมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมดจำนวน 86,279 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 269,633 คน โดยแยกเป็นชายจำนวน 133,840 คน หญิงจำนวน 135,793 คน คิดแยกเป็นรายตำบล ดังนี้

ตารางที่ 241 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากรจำแนกตามเพศ ในเขตอำเภอสีคิ้ว

ชื่อตำบล/เทศบาล	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		รวม (คน)
		หญิง (คน)	ชาย (คน)	
ตำบลสีคิ้ว	1,469	3,068	3,099	6,167
ตำบลหนองน้ำใส	3,724	6,196	6,304	12,500
ตำบลลาดบัวขาว	4,757	7,603	7,375	14,978
ตำบลคอนเมือง	2,140	3,515	3,594	7,109
ตำบลกุดน้อย	1,964	3,851	3,662	7,513
ตำบลวังโรงใหญ่	1,960	3,751	3,910	7,661
ตำบลมิตรภาพ	2,817	3,478	3,507	6,985
ตำบลหนองหญ้าขาว	2,970	4,503	4,572	9,075
ตำบลกฤษณา	1,841	3,305	3,360	6,665
ตำบลหนองบัวน้อย	1,658	3,280	3,090	6,370
ตำบลบ้านหัน	1,305	2,324	2,324	4,648
ตำบลคลองไผ่	1,919	2,573	2,624	5,197

ตารางที่ 241 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากรจำแนกตามเพศ ในเขตอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ชื่อตำบล/เทศบาล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		รวม (คน)
		หญิง (คน)	ชาย (คน)	
เทศบาลเมืองสีคิ้ว	7,538	9,815	8,848	18,663
เทศบาลตำบลลาดบัวขาว	1,874	2,100	1,985	4,085
เทศบาลตำบลคลองไผ่	1,491	1,763	2,145	3,908
เทศบาลตำบลหนองน้ำใส	4,113	6,196	6,304	12,500
รวม	86,279	135,793	133,840	269,633

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอสีคิ้ว (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2553)

จากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับอำเภอ (จปฐ.2) ปี พ.ศ. 2553 โดยสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ พบว่าอำเภอสีคิ้ว มีประชากรตามช่วงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 242 แสดงช่วงอายุของประชากรจำแนกตามเพศ ในอำเภอสีคิ้ว

ช่วงอายุประชากร (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
น้อยกว่า 1 ปี	243	176	419
1 - 2	655	618	1,273
3 - 5	1,363	1,258	2,621
6 - 11	2,959	2,682	5,641
12 - 14	1,706	1,510	3,216
15 - 17	1,610	1,444	3,054
18 - 25	3,752	3,424	7,176
26 - 49	11,355	11,204	22,559
50 - 60	4,082	4,026	8,111
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	3,750	3,956	7,706
รวมทั้งหมด	31,475	30,301	61,776

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอสีคิ้ว (2553)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) ด้านการศึกษา

ก. ระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว ประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะในช่วงชั้น ป.4 - ป.6 รองลงมาคือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 243 แสดงระดับการศึกษาของประชากรอำเภอสีคิ้ว

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่เคยศึกษา	1,162	1,486	2,648
ต่ำกว่า ป.4	2,870	2,807	5,677
ป.4-6	16,235	15,432	31,667
ม.ศ. 1-3	198	106	304
ม.1-3	5,132	4,207	9,339
ม.ศ.4-5	54	47	101
ม.4-6	2,223	2,304	4,527
ปวช.	380	309	689
ปวส.	553	486	1,039
ปริญญาตรี	564	1,001	1,565
ปริญญาโท	22	34	56
ปริญญาเอก	4	2	6
อื่นๆ ไม่ระบุ	2,078	2,080	4,158
รวม	31,475	30,301	61,776

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอสีคิ้ว (2553)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

ข. สถานศึกษา ครูและนักเรียน อำเภอสีคิ้วมีสถานับการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอกตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 1 แห่ง คือ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มีวิทยาลัยการอาชีพจำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยเกษตรสีคิ้วจำนวน 1 แห่ง และอำเภอสีคิ้วมีโรงเรียนจำนวน 63 แห่ง มีครูจำนวน 840 คน และมีนักเรียนจำนวน 14,166 คน เฉลี่ยอัตราครูหนึ่งคนต่อจำนวนนักเรียน 17 คน

ตารางที่ 244 แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกรายตำบล อำเภอสีคิ้ว

ตำบล/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน				จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประถม	มัธยม	ขยายโอกาส		
ตำบลสีคิ้ว	1	3	0	0	222	22
ตำบลหนองน้ำใส	1	3	0	1	950	55
ตำบลลาดบัวขาว	3	3	0	4	850	70
ตำบลคอนเมือง	1	4	0	2	804	43

ตารางที่ 244 แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกรายตำบล อำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ตำบล/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน				จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประถม	มัธยม	ขยายโอกาส		
ตำบลกุดน้อย	1	3	0	2	608	46
ตำบลวังโรงใหญ่	1	3	0	2	755	48
ตำบลมิตรภาพ	1	2	0	2	1,287	62
ตำบลหนองหญ้าขาว	1	4	1	1	1,954	62
ตำบลกฤษณา	1	4	0	1	699	43
ตำบลหนองบัวน้อย	1	6	0	0	419	33
ตำบลบ้านหัน	1	1	0	1	260	19
ตำบลคลองไผ่	1	3	0	1	485	31
เทศบาลเมืองสีคิ้ว	1	1	1	0	2,252	90
เทศบาลตำบลลาดบัวขาว	1	0	0	1	210	16
เทศบาลตำบลคลองไผ่	1	1	1	0	1,588	111
เทศบาลตำบลหนองน้ำใส	1	1	1	0	823	89
รวมทั้งหมด	16	41	4	18	14,166	840

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 (2554)

ค. การศึกษานอกระบบ (การศึกษานอกโรงเรียน) พื้นที่อำเภอสีคิ้วมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน หรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในระดับอำเภอจำนวน 1 แห่ง และมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับตำบลจำนวน 13 แห่ง มีครูประจำศูนย์ ฯ จำนวน 13 คน เน้นการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ โดยสอนทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพ โดยทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในพื้นที่ โดยมีทั้งรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโดยจัดกิจกรรมการศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษา การศึกษาสายอาชีพ การศึกษาตามอัธยาศัย การบริการข่าวสารข้อมูล และเป็นแหล่งรวบรวมสื่อการศึกษาทุกรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ เพื่อให้ให้นักศึกษาและประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาใช้บริการได้ตลอดเวลา

3) ด้านการสาธารณสุข

ก. สถานบริการด้านการสาธารณสุขและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว มีทั้งสถานบริการของรัฐและของเอกชน ดังนี้

ตารางที่ 245 แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุข อำเภอสีคิ้ว

สถานบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)	หมายเหตุ
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	1	ขนาด 90 เตียง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	14	
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน	155	
คลินิกเอกชน	5	
สถานพยาบาลและผดุงครรภ์	6	
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	3	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีคิ้ว (2554)

ข. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข (ไม่นับรวมเอกชน)ซึ่งในที่นี้หมายถึงบุคลากรในโรงพยาบาลอำเภอสีคิ้ว มีดังนี้

ตารางที่ 246 แสดงจำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อำเภอสีคิ้ว

บุคลากร	จำนวน (คน)	ประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ 1 คน
แพทย์	11	24,512
ทันตแพทย์	5	53,926
เภสัชกร	9	29,959
พยาบาลวิชาชีพ	86	3,135
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	68	3,965

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีคิ้ว (2553)

ค. สถานการณ์ด้านสาธารณสุข จากข้อมูลสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีคิ้ว ปี พ.ศ. 2554 พบว่าประชากรในพื้นที่ที่เข้ามาใช้บริการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ จำนวน 2,964 รายสถานการณ์โรคทางระบาดวิทยา 10 อันดับโรค ระหว่างวันที่ 1 – 31 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ของอำเภอสีคิ้ว มีดังนี้

ตารางที่ 247 แสดงการป่วย 10 อันดับของประชาชนอำเภอสีคิ้ว ปี พ.ศ. 2554

ลำดับ	โรค	จำนวน	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
1	โรคอุจจาระร่วง	192	159.91
2	โรคปอดบวม	25	20.82
3	โรคตาแดง	15	12.49
4	โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ	9	7.50
5	วัณโรครวม	5	4.16
6	โรคมือเท้าปาก	4	3.33
7	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	3	2.50

ตารางที่ 247 แสดงการป่วย 10 อันดับของประชาชนอำเภอสีคิ้ว ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ลำดับ	โรค	จำนวน	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
8	โรคสุกใส	3	2.50
9	วัณโรคปอด	3	2.50
10	วัณโรคในอวัยวะอื่นๆ	3	2.50

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีคิ้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 1 – 31 ตุลาคม 2554)

ง. อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2549 – 2553 ในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร โดยใช้อัตรา 1 : 1,000 ของประชากร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 248 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลง ประชากร อำเภอสีคิ้ว

พ.ศ	จำนวนประชากร	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2549	122,061	-
2550	120,817	-1.20
2551	121,637	0.68
2552	122,067	0.35
2553	122,671	0.49

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2553)

4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อำเภอสีคิ้ว เจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติราชการเวลา 08.30 น. และเลิกงานเวลา 16.30 น. ตามเวลาราชการ โดยมีสมุดบันทึกเวลาเข้า ออกงาน และในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย อำเภอสีคิ้วมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ โดยมีสมุดบันทึกการอยู่เวรเช่นกัน

5) ด้านศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ในอำเภอสีคิ้วนับถือศาสนาพุทธ และมีกลุ่มคนที่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งส่วนใหญ่อยู่ที่ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว โดยมีศาสนสถาน ดังนี้

วัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์ จำนวน 130 แห่ง

โบสถ์คริสต์ จำนวน 1 แห่ง อยู่ที่ ตำบลบ้านหัน อำเภอสีคิ้ว

มัสยิด สุเหร่า จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว

6) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย โดยการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนไทย ได้แก่ นายค้าย ห้วยจันทร์ บ้านหนองขอน เลขที่ 27/2 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองไผ่ นายจัน โฉสูงเนิน อยู่ 115/7 หมู่ 10 ตำบลหนองหญ้าขาว นายบุญจันทร์ เกตุศิริ หมู่ 2 ตำบลกฤษณา นายเลิศ พลจันทิก บ้าน

คลองตะแบก หมู่ 5 ต.ลาดบัวขาว นายสนั่น แพนจันทิก บ้านเลขที่ 16/1 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัวน้อย นายสำราญ เฝือดจันทิก บ้านเลขที่ 7/1 บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ 12 ตำบลสีคิ้ว นายแสวง ศรีเพชร บ้านเลขที่ 104/4 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบัวน้อย

- ด้านการนวดแผนไทย ได้แก่ นางแถม ปาดจันทิก 43 หมู่ 3 บ้านโคกคูน ตำบลมิตรภาพ นางพิน คูเรืองรัมย์ บ้านเลขที่ 25 หมู่ 6 ตำบลหนองน้ำใส นางสุข พรหมมาก บ้านเลขที่ 25 บ้านวังกรวด หมู่ที่ 2 ตำบลกุดน้อย นางเกลี้ยง ขาบจันทิก บ้านเลขที่ 67 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านหัน

- ภูมิปัญญาทางด้านหัตถกรรม พื้นที่อำเภอสีคิ้วมีภูมิปัญญาทางการทอผ้าพื้นเมือง โดยเฉพาะผ้าของชาวมอญ และการจักสานจากกก และอื่น ๆ อยู่กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ

- ภูมิปัญญาทางด้านเทคโนโลยี เช่น การผลิตแก๊สจากมูลโค ได้แก่ นายคนัย ภาวจันทิก ผู้ใหญ่บ้านหัวสระ อยู่หมู่ที่ 8 ตำบลกุดน้อย เป็นผู้ศึกษาและขยายผลแก่คนในชุมชน

7) ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ชาวอำเภอสีคิ้วดั้งเดิมบางส่วน เป็นชาวเหนือเรียกตัวเองว่า “คนยวน” อพยพมาจากเชียงแสน และมาตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ตำบลสีคิ้ว และตำบลลาดบัวขาว มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง ที่แตกต่างจากคนอีสานทั่วไป เช่น ภาษาที่ใช้พูดเป็นภาษายวน มีศิลปการทอผ้ามุกอันสวยงาม งานประเพณีฟ้อนเดือน 5 ประเพณีสงกรานต์ของชาวยวน สำหรับตำบลอื่น ๆ จะมีภาษาพูดเป็นภาษาไทยโคราช และภาษาไทยอีสาน

ประเพณีเลี้ยงศาลตาปู่ ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยจะมีการจัดงานประเพณีที่สืบทอดมาแต่โบราณ โดยชาวบ้านจะนำอาหาร มาเลี้ยงศาลตาปู่ จากนั้นก็จะมีการฟ้อนรำถวายศาลตาปู่หรือฟ้อนรำเดือน 5 ซึ่งศาลตาปู่ถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านเคารพนับถือ ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าจะช่วยปกปักรักษาหมู่บ้านให้อยู่เย็นเป็นสุข เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยจะมีการรำแคนเดือน 5

นอกจากนี้จะมีประเพณีนิยม คือ ประเพณีวันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันขึ้นปีใหม่ ประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

8) ด้านกีฬาและนันทนาการ อำเภอสีคิ้วมีสวนสาธารณะบึง ไร่ผักผ่อนหย่อนใจ และมีบริเวณลำตะคอง ที่มักจะมีนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูป ชมวิว และพักผ่อนเป็นครอบครัว

3.9.6 ลักษณะทางการเกษตร

1) ด้านกสิกรรม อำเภอสีคิ้ว มีพื้นที่การเกษตร ประมาณ 570,271 ไร่ หรือร้อยละ 74.48 ของพื้นที่อำเภอทั้งหมด ราษฎรประกอบอาชีพเกษตร ประมาณ 13,301 ครอบครัว โดยมีพืชหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย มะม่วง มะขาม มะละกอ มันสำปะหลัง ละหุ่ง ฝ้าย ข้าวโพด ถั่ว

ตารางที่ 249 แสดงพืชเศรษฐกิจ พื้นที่ปลูก ผลผลิตเฉลี่ยและครัวเรือนที่ปลูก อำเภอสีคิ้ว

พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตโดยเฉลี่ย (กก./ไร่)	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก
ทานาข้าว	94,490	545	3,7796
มันสำปะหลัง	160,537	1,235	8,0269
อ้อย	196,977	1,020	13,132
พริก	2,371	500	1,1856
ปลูกหญ้า	3,719	3,500	744
ไม้ดอกไม้ประดับ	28	550	56
ข้าวโพด	55,923	850	3,495

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสีคิ้ว (2554)

2) ด้านปศุสัตว์ จากข้อมูลปศุสัตว์อำเภอสีคิ้ว ปี พ.ศ. 2554 พบว่ามีเกษตรกรในพื้นที่ทำการปศุสัตว์ประมาณ 7,831 ครัวเรือน ซึ่งมีการทำปศุสัตว์สำคัญ ๆ ดังนี้

ตารางที่ 250 แสดงการทำปศุสัตว์ อำเภอสีคิ้ว

จำนวน (ตัว)	จำนวน (ตัว)	จำนวนครัวเรือน
โคเนื้อ	24,550	4,910
โคนม	9,030	6,02
กระบือ	2,623	874
สุกร	20,412	4,082
แพะ	2,401	160
ห่าน	197	39
ไก่	360,467	1,442
เป็ด	58,005	290
ม้า	11	3

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอสีคิ้ว (2554)

3) ด้านการประมง ในพื้นที่อำเภอสีคิ้วมีการส่งเสริมการทำประมงน้ำจืด ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในนาข้าวเลี้ยงปลาในบ่อดิน และเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ มีครอบครัวเกษตรกรทำการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดจำนวน 1,500 ครอบครัว มีพื้นที่เพาะเลี้ยงทั้งหมด 2,352 ไร่ ที่จับได้เพื่อการจำหน่ายมีปริมาณ 1,098 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 53,922 บาท โดยส่วนใหญ่เน้นการเพาะเลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่ายบ้างเล็กน้อย

3.9.7 ลักษณะทางอุตสาหกรรม

1) สถานประกอบการอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง และเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นสำคัญ ซึ่งอุตสาหกรรมต่างๆ มีข้อจำกัดบางอย่าง เช่น การขาดแคลนวัตถุดิบ แรงงานฝีมือ การขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล และการขาดแคลนบริการ โครงสร้างขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่จำเป็น เช่น แหล่งน้ำ การสื่อสารและโทรคมนาคม ในปัจจุบันมีการทำอุตสาหกรรม หลายประเภท ได้แก่

โรงสีข้าว	11 แห่ง
โรงงานทอกระสอบปุย	1 แห่ง
โรงงานแปรงมันสำปะหลัง	3 แห่ง
โรงเลื่อย	2 แห่ง
โรงน้ำแข็ง	8 แห่ง
ลานมันสำปะหลัง	21 แห่ง
ฟาร์มเลี้ยงไก่	4 แห่ง
โรงงานฟอกผ้า	1 แห่ง
โรงงานน้ำดื่ม	2 แห่ง

จากข้อมูลของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 พบว่ามูลค่าการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่อำเภอสีคิ้ว จำนวน 5,322,670,409 บาท มีจำนวนแรงงานรวมทั้งหมดประมาณ 6,966 คน แบ่งเป็นผู้ชายจำนวน 3,588 คน ผู้หญิงจำนวน 3,378 คน มีโรงงานอุตสาหกรรมของอำเภอสีคิ้วที่สำคัญมีดังนี้

- บริษัทคอนส์โปรดักส์อำมาตาส (ประเทศไทย) จำกัด ถนนสีคิ้ว - ชัยภูมิ
- บริษัทซี พี สหอุตสาหกรรม จำกัด ถนนมิตรภาพ ตำบลลาดบัวขาว
- บริษัทแอ็ดวานซ์โพลิเมอร์ แอนด์ เคมีคอล จำกัด 50 ถนนสีคิ้ว - ด่านขุนทด
- บริษัทอะกรี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด 9/1 ม.4 ถนนสีคิ้ว - ด่านขุนทด
- บริษัท 2000 แอมพาราล จำกัด 398 หมู่ 1 ถนนสีคิ้ว - ชัยภูมิ
- บริษัท บัลกี้เบ็ค จำกัด ถนนมิตรภาพ ตำบลโนนทอง

3.9.8 ลักษณะทางพาณิชย์กรรม

1) ด้านพาณิชย์กรรม กิจการค้าขายซึ่งเป็นตลาดการซื้อขายที่ได้จดทะเบียนการค้า และทะเบียนพาณิชย์ ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์การก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องยนต์ รถจักรยานยนต์ รวมตลอดถึงอาหาร ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพฯ จะมีสินค้าพื้นเมืองบ้าง คือ ผ้าทอพื้นเมือง ของใช้เบ็ดเตล็ด รวมทั้งพืชผลทางการเกษตร ส่วนกิจการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน เช่น แผงลอย ตลาดหาบเร่ มีอยู่มากในตลาดเทศบาล และตามตำบล

หมู่บ้าน สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องอุปโภค บริโภค และอาหาร สำหรับกิจการค้าซึ่งทำหน้าที่เป็นตลาดซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากร คือ โรงสีข้าว โรงแป้งมันสำปะหลัง และลานมันสำปะหลัง ซึ่งในพื้นที่มีจำนวนสถานประกอบการด้านพาณิชยกรรม ดังนี้

- สาขานาการพาณิชย์ในอำเภอสีคิ้วมีจำนวน 9 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสีคิ้ว ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสีคิ้ว ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสีคิ้ว ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาย่อย ปตท. สีคิ้ว ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสีคิ้ว ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสีคิ้ว ธนาคารซีไอเอ็มบี สาขาสีคิ้ว ธนาคารออมสิน สาขาสีคิ้ว และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสีคิ้ว

- สหกรณ์ จำนวน 2 แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตรอำเภอสีคิ้ว จำกัด และสหกรณ์โคนมสีคิ้ว จำกัด

- สถานบริการด้านพาณิชยกรรมจำนวน 858 แห่ง ได้แก่ การขายส่งและขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 79 แห่ง ร้านค้าส่งจำนวน 23 แห่ง และร้านค้าปลีกจำนวน 756 แห่ง

- กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์จำนวน 16 แห่ง

- กิจกรรมวิชาชีพและวิทยาศาสตร์จำนวน 4 แห่ง

- กิจกรรมทางด้านการผลิตจำนวน 149 แห่ง

- อื่น ๆ จำนวน 48 แห่ง

2) การบริการ อำเภอสีคิ้ว มีบริการร้านอาหาร และที่พักจำนวน 165 แห่ง ร้านบริการด้านการติดต่อสื่อสารอินเทอร์เน็ต จำนวน 5 แห่ง และบริการการท่องเที่ยวและบริการให้เช่าจำนวน 14 แห่ง

3) การท่องเที่ยว อำเภอสีคิ้วมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็น โบราณสถาน และธรรมชาติ ดังนี้

- เขื่อนลำตะคอง ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา 62 กิโลเมตร เขื่อนลำตะคองเป็นอ่างเก็บน้ำที่ล้อมรอบด้วยภูเขา ตัวเขื่อนเป็นเขื่อนดิน พื้นที่เหนือเขื่อนเป็นอ่างเก็บน้ำยาว 19 กิโลเมตร ส่วนกว้างที่สุด 7.2 กิโลเมตร สามารถเก็บกักน้ำได้ 310 ล้านลูกบาศก์เมตร บริเวณทางหลวงหมายเลข 2 ซึ่งเป็นริมอ่างเก็บน้ำ จัดเป็นที่พักริมทาง มีที่ชมวิวด้านตก ห้องสุขา และร้านอาหารและเครื่องดื่ม

- แหล่งศิลปะถ้ำเขาจันทร์งาม ตั้งอยู่บ้านเลิศสวัสดิ์ ตำบลลาดบัวขาว บริเวณที่พบภาพเขียนเป็นเพิงผายาวสูงจากพื้นดิน ประมาณ 4.5 เมตร ยาวประมาณ 2.20 เมตร แสดงให้เห็นถึงภาพชีวิต หรือกิจกรรมบางอย่างของกลุ่มคนผู้เขียนภาพอย่างชัดเจน เช่น ลักษณะการแต่งกาย การดำรงชีวิต การล่าสัตว์ และการเดินรำในพิธีกรรมบางอย่าง เป็นต้น นักวิชาการเชื่อว่า ภาพเขียนสีเป็นศิลปะที่สร้างขึ้นโดยชุมชนเกษตรกรรมที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณที่พบภาพศิลปะเหล่านั้น และมีอายุระหว่าง 3,000 – 4,000 ปีมาแล้ว

- น้ำตกหินเพลิง อยู่ในเขตอำเภอสีคิ้ว ออกจากตัวเมืองนครราชสีมา มาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ถึงหลักกิโลเมตรที่ 205 แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก 14 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ไหลมาตามหินกว้างมีลักษณะเป็นน้ำตกเตี้ย ๆ 2 ชั้น ในช่วงหน้าฝนน้ำไหลมากทำให้น้ำตกดูสวยงาม ท่ามกลางธรรมชาติป่าไม้ดงร่มรื่น
- ลานหินตัด เป็นพื้นที่ที่มีการสกัด หรือตัดนำหินไปสร้างปราสาทหินในอดีต ตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 211-212 ท้องที่ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว บริเวณดังกล่าวยังคงมีร่องรอยของหินที่ตัดหลงเหลือ นับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- อ่างเก็บน้ำซับประคู้ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว อ่างเก็บน้ำแห่งนี้เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จุน้ำได้ประมาณ 44 ล้านลูกบาศก์เมตร บนตัวเขื่อนกั้นน้ำเป็นถนนกรวดปนลูกรังฐานก่อด้วยหินก้อนใหญ่สูงเลียบระดับพื้นดิน สามารถมองเห็นทิวทัศน์ทางธรรมชาติได้โดยรอบ
- หลักศิลาจารึก รัชกาลที่ 5 สร้างทางรถไฟ ตั้งอยู่ที่บริเวณทางรถไฟ สายกรุงเทพ – นครราชสีมา บริเวณมอดินแดง ปัจจุบัน คือ บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ 12 ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว เป็นหลักศิลาจารึกในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการสร้างทางรถไฟสายกรุงเทพ – นครราชสีมา เมื่อวันที่ 11 มกราคม ร.ศ. 118
- โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคองชลภาวัฒนา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เขื่อนลำตะคอง ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว เป็นโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำแบบสูบกลับ เพื่อผลิตพลังไฟฟ้าเสริมระบบในช่วงความต้องการไฟฟ้าสูง
- วิหารหลวงปู่โต รูปหล่อสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) องค์ใหญ่ที่สุดในโลก ผู้คนทั้งในและต่างจังหวัดมากราบไหว้สักการะจำนวนมาก บริเวณโดยรอบมีทิวทัศน์สวยงามกว้างขวางเหมาะสำหรับพักผ่อน ตั้งอยู่ติดถนนมิตรภาพ กิโลเมตรที่ 212
- กังหันลม ตั้งอยู่ที่อ่างเก็บน้ำของโรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา บ้านเขาบายเที่ยงเหนือ ตำบลคลองไผ่ อยู่ภายใต้การดูแลของกองโรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคองชลภาวัฒนา

3.9.9 ลักษณะทางโครงสร้างพื้นฐาน

- 1) การคมนาคม อำเภอสีคิ้วห่างจากกรุงเทพฯ 224 กิโลเมตร ห่างจากนครราชสีมา 45 กิโลเมตร มีเส้นทางคมนาคมสายหลัก 2 ทาง คือ ทางรถยนต์และทางรถไฟ
  - ก. ทางรถยนต์ มีรถประจำทางวิ่งระหว่างนครราชสีมา - กรุงเทพฯ วิ่งตลอด 24 ชั่วโมง ใช้เวลาเดินทางตามถนนสายมิตรภาพประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง นอกจากนี้ยังมีรถประจำทางสายอีสานผ่านสีคิ้วทุกคัน ทางด้านสายเหนือมีรถสายนครราชสีมา - เชียงราย นครราชสีมา - เชียงใหม่ ผ่านสีคิ้วอีกด้วย
    - ทางหลวงแผ่นดินสายมิตรภาพ (หมายเลข 2) อำเภอสีคิ้ว ถึง จังหวัดนครราชสีมาระยะทาง 40 กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดินสายสี่กั้ว -ด่านขุนทด - ชัยภูมิ
- ทางหลวงแผ่นดินสายสี่กั้ว -โชคชัย - บุรีรัมย์
- ทางสายรองภายในพื้นที่ รวมระยะทาง 399.142 กิโลเมตร

ข. ทางรถไฟ พื้นที่อำเภอสี่กั้วมีขบวนรถไฟที่วิ่งผ่าน ได้แก่ สายกรุงเทพฯ - อุบลราชธานี กรุงเทพฯ - หนองคาย - แกลงคอย - บัวใหญ่

ค. สถานีขนส่งมวลชน อำเภอสี่กั้วมีสำนักงานขนส่งนครราชสีมา สาขาสี่กั้วจำนวน 1 แห่ง และมีสถานีขนส่งมวลชนจำนวน 1 แห่ง มีรถโดยสารวิ่งจากนครราชสีมาไปเส้นทางสายภาคเหนือ

2) การโทรคมนาคม ติดต่อสื่อสาร มีชุมสายโทรศัพท์ 1 แห่ง องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ให้บริการแก่ประชาชน จำนวน 3,143 เลขหมาย แบ่งออกเป็น โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 3,078 เลขหมาย โทรศัพท์สาธารณะจำนวน 65 เลขหมายประชาชนได้รับ เป็นอำเภอที่มีสถานีติดตั้งส่งสัญญาณโทรศัพท์ชนช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง 9 และช่อง 11 อยู่ที่บ้านเขายายเที่ยงเหนือ ตำบลคลองไผ่

3) ประปา น้ำดื่ม ในพื้นที่มีการประปาส่วนภูมิภาคที่ทำหน้าที่ผลิตน้ำประปาและบริการระบบน้ำประปาให้ประชาชน โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองสี่กั้ว บริการการประปาครบทุกหมู่บ้าน มีผู้ใช้ น้ำประปาภูมิภาคจำนวน 18,709 ราย ระบบประปามีกำลังผลิตที่ใช้งาน 24,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปริมาณน้ำที่ผลิต 699,332 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 691,832 ลูกบาศก์เมตร

4) แหล่งน้ำ

ก. แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ เขื่อนลำตะคอง สามารถเก็บกักน้ำได้ 310 ล้านลูกบาศก์เมตร บริเวณทางหลวงหมายเลข 2 และอ่างเก็บน้ำซับประคู้ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลมิตรภาพ อำเภอสี่กั้ว เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จุน้ำได้ประมาณ 44 ล้านลูกบาศก์เมตร บนตัวเขื่อนกั้นน้ำเป็นถนนกรวดปนลูกรัง ฐานก่อด้วยหินก้อนใหญ่สูงระดับพื้นดิน

ข. แหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ขนาดเล็กและระดับครัวเรือนและระดับชุมชน จากข้อมูลพบว่าในพื้นที่มีปริมาณแหล่งน้ำขนาดเล็กระดับครัวเรือนมีจำนวนลดลง ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่ของอำเภอบางพื้นที่มีการพัฒนาระบบชลประทาน และการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการจัดหาหรือพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ของตนเองน้อยลง

ตารางที่ 251 แสดงจำนวนแหล่งน้ำ อำเภอสี่กั้ว ปี พ.ศ. 2552-2554

ประเภทแหล่งน้ำ	2552		2553		2554	
	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง
บ่อส่วนตัว	265	209	265	209	176	176
บ่อสาธารณะ	271	143	271	143	364	156

ที่มา : ข้อมูล จปฐ อำเภอสี่กั้ว (2554)

5) ไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอสีคิ้วประชาชนได้รับบริการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคครบทุกหมู่บ้าน แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน

3.9.10 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรดิน กลุ่มชุดดินและคุณภาพดิน อำเภอสีคิ้ว ประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มีลักษณะและคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ 1 เนื้อดินเป็นดินเหนียวจัด หน้าดินแตกกระแหว่งเป็นร่องเล็กในฤดูร้อน ดินส่วนมากเป็นสีดํา หรือสีเทาแก่ ตลอดชั้นดินอาจมีจุดประสีน้ำตาล หรือสีเหลืองปะปนอยู่บ้างในดินชั้นบน ส่วนดินชั้นล่างมักจะมีก้อนปูนปะปน ดินเกิดจากตะกอนลํานํ้าบริเวณเทือกเขาหินปูน สภาพพื้นที่พบตามที่ราบลุ่มตั้งแต่ที่ราบนํ้าท่วมถึงตะพักลํานํ้าระดับตํานํ้า แข่งขันในฤดูฝนลึก 30 - 40 เซนติเมตร นาน 3 - 4 เดือน ดินลึกมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง มีค่าความเป็นกรดและด่างประมาณ pH 6.5 - 8.0

กลุ่มชุดดินที่ 2 พวกดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาเข้ม สีน้ำตาลปนเทาเข้ม ส่วนดินล่างเป็นสีเทาหรือนํ้าตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ สีน้ำตาลปนเหลือง สีแดงปนเหลือง พบตามที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เป็นดินลึก การระบายนํ้าไม่ค่อยดี ฤดูฝนนํ้าขังลึก 20 - 50 เซนติเมตร นาน 4 - 5 เดือน ฤดูแล้งดินแห้งแตกกระแหว่งเป็นร่องกว้างลึก มักมีเปลือกหอยอยู่ในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง มีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างที่ค่า pH 5.5 - 6.5 ส่วนดินชั้นล่างหากมีเปลือกหอยปะปน จะมีปฏิกริยาเป็นด่างอ่อนหรือมีความเป็นด่างที่ค่า pH 7.5 - 8.0

กลุ่มชุดดินที่ 3 ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีนํ้าตาลปนเทา สีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอก มีจุดประสีนํ้าตาลปนเหลืองหรือนํ้าตาลเทา อาจพบก้อนปูน ก้อนสารเคมี สะสมเหล็ก และแมงกานีส ในดินชั้นล่าง การระบายนํ้าไม่ค่อยดี พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่มระหว่างกันดินริมลํานํ้า กับลานตะพักลํานํ้าค่อนข้างใหม่ นํ้าขังในฤดูฝนลึก 30 - 50 เซนติเมตร นาน 4 - 5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางมีความเป็นกรดและด่างที่ค่า pH 5.5 - 6.5 ถ้าหากดินมีก้อนปูนปะปนอยู่จะมีค่าความเป็นกรดและด่างที่ค่า pH 7.0 - 8.0

กลุ่มชุดดินที่ 4 เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ นํ้าตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลแก่และนํ้าตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดินมักพบก้อนสารเคมี เหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ ชั้นดินลึก ดินกลุ่มนี้ เกิดจากพวกตะกอนลํานํ้าระดับตํานํ้า แข่งขันลึกน้อยกว่า 30 เซนติเมตร นาน 3 - 5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างตํานํ้าถึงปานกลางมีค่าความเป็นกรดและด่างที่ค่า pH 7.5 - 8.0 เป็นพื้นดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล

2) ทรัพยากรน้ำ อำเภอสี่คิ้วมีทรัพยากรน้ำมีดังนี้

ก. กลุ่มน้ำตามธรรมชาติซึ่งแบ่งออกได้ 3 กลุ่มน้ำ ได้แก่

- กลุ่มน้ำห้วยทราย กลุ่มพื้นที่ 9 ตำบล 72 หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ 345,000 ไร่ ประกอบด้วยลำน้ำห้วยลู่ ห้วยวังโรงน้อย ห้วยเจ้ากาพ ห้วยลำเสา

- กลุ่มน้ำกุดนางทอหูก กลุ่มพื้นที่ 4 ตำบล 21 หมู่บ้าน พื้นที่ ประมาณ 150,000 ไร่ ประกอบด้วยลำน้ำคลองหินจับ ลำห้วยกุดนาทอหูก

- กลุ่มน้ำลำตะคอง กลุ่มพื้นที่ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองไผ่ ตำบลลาดบัวขาว ตำบลมิตรภาพ และตำบลสี่คิ้ว ครอบคลุม 45 หมู่บ้าน พื้นที่ประมาณ 27,625 ไร่ ประกอบด้วย ลำน้ำลำตะคอง ห้วยน้ำซบ คลองน้ำขาว ห้วยอ่างหิน คลองใน คลองนอก

ข. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น อำเภอสี่คิ้วมีแหล่งเก็บน้ำที่สำคัญ คือ เขื่อนลำตะคอง อ่างเก็บน้ำห้วยซบประดู่ อ่างเก็บน้ำมะค่างาม อ่างเก็บน้ำหนองบัว อ่างเก็บน้ำไทรงาม อ่างเก็บน้ำทับทก อ่างเก็บน้ำหนองไผ่ อ่างเก็บน้ำซบกระบุด อ่างเก็บน้ำปางระกอ อ่างเก็บน้ำซบใต้ อ่างเก็บน้ำหนองรี อ่างเก็บน้ำวังโรงใหญ่ อ่างเก็บน้ำวังโรงน้อย อ่างเก็บน้ำห้วยตะแครงเหนือ อ่างเก็บน้ำบ้านใหม่ นอกจากนี้มีฝายน้ำล้นตามลำน้ำต่าง ๆ สระประจำหมู่บ้าน และสระหัวไร่ปลายนาของเกษตรกร

ค. ระดับน้ำใต้ดิน ความลึกของชั้นน้ำบาดาล เฉลี่ย 20 - 40 เมตร ส่วนชั้นหินเป็นหินชุดโลกกรวด หินดินดาน หินทรายแป้งและหินกาบ คุณภาพน้ำจะกร่อยและเค็มในพื้นที่ตำบลกุดน้อย ตำบลหนองบัวน้อย ลาดบัวขาวและสี่คิ้วบางส่วนปริมาณน้ำ 2 - 20 ลูกบาศก์เซนติเมตร บริเวณที่มีแหล่งน้ำดีทั้งปริมาณและคุณภาพอยู่เขตตำบลลาดบัวขาวและคลองไผ่ ปริมาณน้ำมากกว่า 20 ลูกบาศก์เซนติเมตร ส่วนตำบล อื่น ๆ ที่เหลือ มีปริมาณน้ำในเกณฑ์ปานกลาง 2 - 10 ลูกบาศก์เซนติเมตร มีบ่อบาดาลทั้งหมด 136 บ่อ

3) ทรัพยากรป่าไม้ อำเภอสี่คิ้วมีพื้นที่ป่าที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ได้แก่ เขตป่าเขาเตียนป่าเขาเขื่อนล้น ท้องที่อำเภอสี่คิ้ว และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกรมป่าไม้ ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 67 (พุทธศักราช 2508) เมื่อวันที่ 1 ก.ค. พ.ศ. 2508 รวมพื้นที่ 19,375 ไร่ แต่ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2520 กรมป่าไม้ได้กำหนดโครงการปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเตียนป่าเขาเขื่อนล้น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในเขตพื้นที่ป่าไม้ และฟื้นฟูสภาพป่า ต้นน้ำลำธารที่ถูกบุกรุกทำลายจนมีสภาพเสื่อมโทรม ให้คืนสู่สภาพป่าตามเดิม รัฐบาลจึงได้มีการจัดที่อยู่อาศัยและที่ทำกินให้ประชาชนในรูปของหมู่บ้านป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 เม.ย. พ.ศ. 2518

3.9.11 ด้านการเมือง

1) การเมืองระดับชาติ มีพรรคการเมืองที่มาเคลื่อนไหวในพื้นที่ ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย ชาติพัฒนาเพื่อแผ่นดิน พรรคประชาธิปัตย์ พรรครักประเทศไทย พรรคมาตุภูมิ พรรค

รักษาสันติ พรรคเพื่อฟ้าดิน แต่ส่วนใหญ่มีการแข่งขันกันในสองพรรคใหญ่คือ พรรคเพื่อไทย และพรรค ประชาธิปัตย์ การแข่งขันทางการเมืองระดับชาติค่อนข้างสูง มีการทำงานเชื่อมกับผู้นำท้องถิ่น และ ท้องที่ในการเป็นฐานคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่

2) การเมืองระดับท้องถิ่น ในหลายท้องถิ่นมีการแข่งขันทางการเมืองสูง แต่ กระบวนการทำงานของผู้นำท้องถิ่นยังไม่ค่อยมีวิสัยทัศน์มากนัก และกระบวนการพัฒนาโดยส่วนใหญ่ เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ระบบการเมืองเป็นระบบอุปถัมภ์ และระบบเครือข่ายเป็น สำคัญ เนื่องจากกลุ่มผู้นำการเมืองส่วนใหญ่เป็นฐานการเมืองของนักการเมืองระดับชาติ และมีความสัมพันธ์กันในระดับหนึ่ง ดังนั้นจึงเป็นลักษณะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ ซึ่งทำให้นักการเมืองลืม นึกถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ของประชาชน อย่างไรก็ตามก็ยังมีบางองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชน เลือกลงผู้บริหารที่เป็นคนทำงานเพื่อท้องถิ่นอย่างจริงจัง แต่จะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

3) การเมืองภาคประชาชน ในพื้นที่อำเภอสีคิ้วมีกลุ่มประชาชนจำนวนไม่น้อยที่มีความ สนใจเรื่องการเมือง แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีความเข้มแข็งมากนักในการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์ของ ส่วนรวม และประชาชนส่วนใหญ่ก็ยอมรับในการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และยังไม่รู้ ไม่เข้าใจและไม่ ตระหนักในสิทธิ อำนาจของตนเอง จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ รู้เท่าทันสถานการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

3.9.12 ด้านการจัดการราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบการปกครองในเขตท้องที่อำเภอสีคิ้ว จำแนกการปกครองตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ ดังนี้

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว มีหน่วยงานราชการส่วนกลาง ตั้งอยู่ คือ โรงพยาบาลอำเภอสีคิ้ว สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา สาขาสีคิ้ว และสำนักงาน สาธารณสุขอำเภอ

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้ ที่ทำการปกครองอำเภอ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอ สำนักงานสัสดีอำเภอ สถานีตำรวจภูธรอำเภอ สถานีตำรวจทางหลวง สำนักงานที่ดินอำเภอ และ สำนักงานป่าไม้

3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอำเภอสีคิ้ว จำนวน 2 แห่ง สำนักงานประปาส่วนภูมิภาค จำนวน 1 แห่ง สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 1 แห่ง โครงการ โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคองแบบสูบกลับ จำนวน 1 แห่ง และสถานีรถไฟสีคิ้ว

4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอสีคิ้วมีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่อำเภอสีคิ้วมีศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในพื้นที่ ซึ่งดูแลครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล

- องค์การบริหารส่วนตำบล มีสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสีคิ้ว และมีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสีคิ้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน องค์การบริหารส่วนตำบลกฤษณา องค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าขาว องค์การบริหารส่วนตำบลกุดน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลวังโรงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนเมือง และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวน้อย

ข. เทศบาล จำนวน 4 แห่ง แบ่งเป็นเทศบาลเมืองจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว และเป็นเทศบาลตำบล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลคลองไผ่ เทศบาลตำบลลาดบัวขาว และเทศบาลตำบลหนองน้ำใส

5) การปกครองท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2547 แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 12 ตำบล 170 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 252 แสดงจำนวนหมู่บ้าน อำเภอสีคิ้ว

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
สีคิ้ว	18	บ้านสีคิ้ว บ้านสีคิ้ว บ้านหนองรี บ้านสีคิ้ว บ้านสีคิ้ว บ้านน้อยพัฒนา บ้านสุขชัยพัฒนา บ้านสะพานดำ บ้านกลาง บ้านทับม้า บ้านศาลเจ้าพ่อ บ้านถนนคต บ้านโคกสะอาด บ้านนุ่งลำไย บ้านตลาดเหนือ บ้านตลาดใต้ บ้านริมบึง และบ้านแผ่นดินธรรม
ลาดบัวขาว	17	บ้านหนองบัว บ้านลาดบัวขาว บ้านใหม่สำโรง บ้านหนองน้ำขุ่น บ้านคลองตะแบก บ้านน้ำเมา บ้านโนนแต่ บ้านโนนนา บ้านศาลสถิตย์ บ้านโนนทอง บ้านหนองกระจง บ้านดอนวัว บ้านโนนสว่าง บ้านเลิศสวัสดิ์ บ้านชัยตะเคียน บ้านชัยสมบูรณ และบ้านเลิศนิมิตร
หนองน้ำใส	18	บ้านหนองน้ำใส (1) บ้านหนองไทร บ้านใหม่สามัคคี บ้านคลองไทร บ้านบุคา บ้านหนองเกตุ บ้านสง่าพัฒนา (1) บ้านโนนกระถินศรี บ้านประทาน บ้านหนองน้ำใส (2) บ้านคลองแจ้ง บ้านโนนเพชร บ้านดงเค็ง บ้านหนองผักบุ้ง (1) บ้านลาดพัฒนา บ้านเขากระโดน บ้านหนองผักบุ้ง (2) และบ้านสง่าพัฒนา (2)
บ้านหัน	11	บ้านหัน บ้านหันโพธิ์ทอง บ้านหันสามัคคี บ้านหันยางเอน บ้านห้วยลึก บ้านหนองโอง บ้านนาหนอง บ้านหันเมืองตะกั่ว บ้านหัน(2) บ้านวังเรือ และบ้านใหม่นาหนอง

ตารางที่ 252 แสดงจำนวนหมู่บ้าน อำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
ดอนเมือง	16	บ้านไพรสาลี บ้านหนองแวง บ้านบุคา บ้านดอนเมือง บ้านนาหว้า บ้านชัยกระสังข์ บ้านลาดใหญ่ บ้านปางโก บ้านชัยพยุ่ง บ้านสุขสำราญ บ้านผาแดง บ้านผาชมพู บ้านหนองปรือ บ้านเดินพัฒนา บ้านเลิศมงคล และบ้านลาดอุดม
คลองไผ่	10	บ้านคลองไผ่ บ้านชัยศรีจันทร์ บ้านหนองขอน บ้านมะค่างาม บ้านชัยสวรรค์ บ้านเขายายเที่ยงเหนือ บ้านเขายายเที่ยงใต้ บ้านเขาพริก บ้านเกตุทิพย์ และบ้านชัยศิลาทอง
กฤษณา	12	บ้านกฤษณา (1 และ 2) บ้านวังกระสวย บ้านหนองคู บ้านวังโรงน้อย บ้านโนนรัง บ้านหนองหัววัว บ้านชัยใต้ บ้านหนองแวงน้อย บ้านห้วยเกตุ บ้านชัยกระเจาย และบ้านหนองหัววัว
หนองบัวน้อย	12	บ้านหนองกกยางกลาง บ้านหนองกก บ้านหนองกกวังม่วง บ้านสุขุม บ้านหนองบัวน้อย บ้านตะกั่วเก่า บ้านห้วยตะแคงเหนือ บ้านห้วยทราย บ้านห้วยตะแคงใต้ บ้านหนองไม้ตาย บ้านหนองบัวน้อย และบ้านหนองบัวน้อย
หนองหญ้าขาว	15	บ้านหนองไผ่ บ้านโนนกรดสามัคคี บ้านหนองหญ้าขาว บ้านวะยาว บ้านลำบ้านใหม่ บ้านมอดินแดง บ้านโศกรวก บ้านดงลำไย บ้านชัยกระบุด (ชัยชุมพล) บ้านหนองห่าน บ้านหนองไผ่พัฒนา บ้านทรัพย์สมบูรณ์ บ้านโนนกรด บ้านทรัพย์สมบูรณ์พัฒนา และบ้านโนนสง่า
มิตรภาพ	13	บ้านมิตรภาพ บ้านโนนกลุ่ม บ้านมูลคูน บ้านกุดชะนวน บ้านหนองจอก บ้านมอจะบก บ้านไร่ บ้านหนองขาม บ้านป้อมน้ำมัน บ้านท่าข้าม บ้านโรงงาน บ้านทุ่งพนมวัง และบ้านมิตรภาพพัฒนา
กุดน้อย	14	บ้านกุดน้อย บ้านวังกรวด บ้านกุดเต่างับ บ้านหนองสลักไค้ บ้านหัวสระ บ้านดอนนกเขา บ้านโนนเสลา บ้านดอนมะนาว บ้านถนนนาคี บ้านไก่อ่า บ้านใหม่ กม.9 บ้านสะพานหงส์ บ้านปรางค์เก่า และบ้านบ่อทอง
วังโรงใหญ่	14	บ้านกฤษณา บ้านห้วยสูง บ้านโนนประคู้ บ้านหนองกระทุ่ม บ้านวังราง บ้านหนองไทร บ้านวังโรงใหญ่ บ้านดอนหัวมัน บ้านวังรางน้อย บ้านโลกสูง บ้านถ้ำมังกรทอง บ้านหนองโบสถ์ บ้านฝายหลวง และบ้านโนนประคู้คุ้มใต้

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงาน โครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอสีคิ้ว (2554)

3.9.14 การวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอสีคิ้ว

จากการจัดการประชุมเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนรวมทั้งสิ้น 75 คน ประกอบด้วย ผู้สูงอายุจำนวน 10 คน ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรจำนวน 10 คน ผู้แทนสถานศึกษาจำนวน 5 คน ผู้แทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 10 คน ผู้แทนท้องถิ่นจำนวน 6 คน ผู้แทนกลุ่มองค์กรชุมชนจำนวน 10 คน ผู้แทนกลุ่มพระสงฆ์จำนวน 5 รูป ผู้แทนกลุ่มสาธารณะสุขจำนวน 1 คน ผู้แทนข้าราชการจำนวน 4 คน นักธุรกิจจำนวน 3 คน สื่อวิทยุชุมชนจำนวน 4 คน ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมในการระดมสมองและวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัจจัยหนุนและปัจจัยที่ยังเป็นจุดอ่อนที่เป็นปัญหาและมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอสีคิ้ว สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 253 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอสีคิ้ว

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น สวนสาธารณะบึงสีคิ้ว กังหันลม โรงไฟฟ้า ลำตะคองชลภาวัฒนา เขาชะศรีจันทร์ เขาพริก วัดหลวงปู่โต วัดเขาจันทร์งาม ภาพเขียน 4,000 ปี และอื่น ๆ - มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกในการเดินทางเชื่อมกับกรุงเทพฯ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอื่น ๆ - มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงชาวนครราชสีมา คือ เขื่อนลำตะคอง และอ่างซับประดู่ - มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้ง ดิน น้ำ ป่า ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งที่เป็นพื้นที่รับน้ำตอนบนของจังหวัดนครราชสีมา - มีเส้นทางคมนาคมที่ไม่ไกลจากกรุงเทพ และเขาใหญ่ - มีแม่น้ำลำคลองหลายสาย รวมทั้งมีการพัฒนาระบบชลประทานเกือบครอบคลุมทุกพื้นที่ของอำเภอ 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางผังเมืองไม่ดี ทำให้มีปัญหาทั้งในเรื่องการพัฒนาที่อยู่อาศัย เส้นทางคมนาคมในเทศบาลเมือง และพื้นที่อื่น ๆ - ในหลายตำบล และเทศบาลขาดร่องน้ำในการระบายน้ำเวลาฝนตก - ถนนในเขตตัวอำเภอหรือเทศบาลเมืองสีคิ้วมีความแคบมากทำให้เกิดปัญหาหาระบบการจราจรในเขตอำเภอ - เส้นทางคมนาคมในเขตชนบทยังเป็นหลุมเป็นบ่อ และเป็นถนนที่ยังไม่ได้คุณภาพ - การจัดการขยะทั้งในระดับเทศบาลและ อบต. ยังไม่มีประสิทธิภาพ ในบางพื้นที่ของอำเภอยังขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค - พื้นที่ป่าในพื้นที่ ถูกบุกรุกทำลาย มากขึ้น เช่น เขายายเที่ยง เขาชะศรีจันทร์ และเขาพริก - เกิดมลพิษ น้ำเสียที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม - อำเภอสีคิ้วยังขาดการวางผังเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 253 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีสำนักงานสถาบันฝีมือแรงงานตั้งในพื้นที่ - มีสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอยู่พื้นที่จำนวนมาก มีศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 4 และมีสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (นิด้า) - มีโรงเรียนและวัดกระจายอยู่ในทุกตำบล - มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มกระดังงาทองลงหิน กลุ่มแปรรูปอาหาร สถาบันการเงินชุมชน - มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย เช่น ผ้าข่วน ผ้าลายโบราณ การจักสาน และด้านการเกษตรและเทคโนโลยีท้องถิ่น - มีกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรและธรรมชาติในระดับอำเภอ - มีกลุ่มอนุรักษ์ผ้าชิ้นข่วนของกลุ่มแรกที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว - เป็นอำเภอที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่สำคัญของประเทศ 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดระเบียบ และวินัยการจราจร ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนมากขึ้น - เด็กและเยาวชนมีแว่วมั่วสุมเสพสารเสพติด ไม่สนใจเรียนหนังสือ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เลียนแบบคารา และอื่น ๆ ทำให้ไม่สนใจเรื่องของท้องถิ่น - ครอบครัวแตกแยกที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจสูง - ในบางพื้นที่ค่อนข้างมีปัญหาการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพ รวมทั้งขาดกระบวนการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง - สังคมชนบทเริ่มเปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว - ปัญหาการพนันในพื้นที่และนอกพื้นที่ - ขาดกระบวนการส่งเสริมการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม - ประชาชนในพื้นที่มีปัญหาสุขภาพมากขึ้น เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และไขมันในเลือดสูง

ตารางที่ 253 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p><i>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีร้านค้าของที่ระลึก เช่น แกะสลักหิน กระจังทองลงหิน และอื่น ๆ จำนวนมาก - มีโรงงานอุตสาหกรรมรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรตั้งอยู่ในพื้นที่ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เช่น โรงงานแป้งมันที่ได้มาตรฐาน - มีการผลิตข้าวอินทรีย์ในบางตำบล เช่น ตำบล กุดน้อย - พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของอำเภอยังเป็นพื้นที่ทางด้านเกษตรกรรม - เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ยังมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง - ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง 	<p><i>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีร้านค้า ที่พักและร้านอาหารที่ได้มาตรฐาน สำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ - ผลผลิตตกต่ำทางด้านการเกษตรมีปริมาณผลผลิตลดลง - ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรอยู่ในสถานะการเสี่ยงต่อการขาดทุน - เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มต่อรองทางการค้า - เกษตรกรในพื้นที่กำหนดราคาผลผลิตเองไม่ได้ และตลาดที่รองรับสินค้าก็ไม่มีความเป็นธรรมในการรับซื้อผลผลิต - เกษตรกรในพื้นที่มีปัญหาหนี้สินสูงมากขึ้น - เกษตรกรเริ่มขายที่ดินของตนเองมากขึ้น เนื่องจากมีนายทุนจากภายนอกเข้าไปกว้านซื้อที่ดินในราคาที่สูง
<p><i>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ยังมีผู้นำที่เป็นคนดี และตั้งใจทำงานเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริงอยู่บ้าง - ประชาชนเริ่มมีความตื่นตัว และเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น - ประชาชนเข้าไปเป็นอาสาสมัครในการทำงาน ตรวจสอบการเลือกตั้งมากขึ้น 	<p><i>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่นเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิต - การทำงานของผู้บริหารส่วนท้องถิ่นไม่ได้นำไปสู่การกระจายอำนาจสู่ประชาชนที่แท้จริง - ปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในการเลือกตั้งมีความรุนแรงและมีมากขึ้นในการเลือกตั้ง - ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ตามระบอบประชาธิปไตย - การทำงานของนักการเมืองทุกระดับในพื้นที่ไม่เน้นกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม - มีความขัดแย้งระหว่างผู้นำกับผู้นำ ประชาชนกับประชาชนที่เป็นผลมาจากการเลือกตั้ง

ตารางที่ 253 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะในชุมชนชาวยวน - มีกลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ระดับอำเภอ - มีการใช้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเชื่อเดิมในการดำรงชีวิตของชาวบ้าน เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการเพาะปลูกด้านเกษตร โดยเฉพาะการทำนาข้าว - มีความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ อยู่ในพื้นที่ 	<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น - ไม่มี การรวบรวม ข้อมูลทาง ด้าน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ - กลุ่มคนที่ยังยึดถือประเพณีและความเชื่อเดิม ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ

2) การวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาพื้นที่อำเภอสีคิ้วสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 254 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอสีคิ้ว

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูง และรถไฟรางคู่ จากกรุงเทพถึงอุบลราชธานี - รัฐบาลมี โครงการจะพัฒนาเส้นทางคมนาคมในพื้นที่อำเภอสีคิ้ว - รัฐเริ่มเข้ามาดูแลและบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น - จังหวัดมีแนวโน้มจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับน้ำ และแก้ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ - โครงการพัฒนาด้านเกษตรที่นำไปสู่ครัวไทยสู่ครัวโลก 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพภูมิอากาศแปรปรวนในแต่ปี ส่งผลต่อการผลิตทางด้านการเกษตรที่ขาดต่อการคาดการณ์ - สภาพพื้นที่บางพื้นที่เป็นที่ลุ่ม เสี่ยงต่อปัญหาน้ำท่วม - มีจำนวนรถบรรทุกจากต่างถิ่นเข้ามาวิ่งในพื้นที่มากขึ้นทำให้เส้นทางคมนาคมในพื้นที่เสียหาย

ตารางที่ 254 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกลุ่มจิตอาสาเข้ามาให้ความรู้ด้านต่างๆ กับเกษตรกรและเยาวชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง - มีผู้มีอุปการคุณจากส่วนต่าง ๆ ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีและยากจนอย่างต่อเนื่อง - มีโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในพื้นที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น - มีนโยบายเรียนฟรี ของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้คนจนได้เรียนหนังสือมากขึ้น - นโยบายปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังของรัฐบาล 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลือจากทีวี หนังสือพิมพ์และสื่อโฆษณาต่าง ๆ มีผลกระทบต่อคนในชุมชนและมีแนวโน้มไปในทางบริโภคนิยม - หลักสูตรการเรียนการสอนถูกกำหนดจากส่วนกลางทำให้การเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น - สื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของคนในพื้นที่ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน - การระบาดของยาเสพติดที่มาจากแรงงานต่างถิ่น และพื้นที่ข้างเคียงที่ยากต่อการควบคุม
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในพื้นที่ประมาณปีละ 300,000 คน - มีโครงการสนับสนุนเรื่องชีวิตวิถีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการทำการเกษตรปลอดสารเคมี - นายทุนจากภายนอกเข้าไปลงทุนในพื้นที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้มากขึ้น - มีโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรทำให้เกษตรกรลดความเสี่ยงในการผลิต - นโยบายจบปริญญาตรีได้เงินเดือน 15,000 บาทและค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท - กระแสการบริโภคอาหารปลอดภัยที่ทำให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรอินทรีย์มากขึ้น 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ราคาปัจจัยทางการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูงขึ้น โดยที่ประชาชนไม่มีโอกาสในการกำหนดราคาต้นทุน - การเปิดการค้าเสรีและการเปิดอาเซียนเป็นหนึ่งเดียวในปี พ.ศ. 2558 ทำให้ประชาชนในพื้นที่ต้องแข่งขันกับภายนอกสูงเนื่องเกษตรกรยังปรับตัวไม่ทัน - เกษตรกรกำหนดราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้เอง ทำให้มีโอกาสนในการขาดทุนสูง - มีแรงงานต่างถิ่นเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่มากขึ้น

ตารางที่ 254 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอสีคิ้ว (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนจังหวัดให้โอกาสนำเสนอปัญหาโดยตรง - นโยบายเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการปกครองตนเองมากขึ้น - มีระบบการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ นโยบายการทำงานแบบบูรณาการ การเมืองมีบทบาทในการทำงานแบบบูรณาการมากขึ้น ด้าน งาน เงิน ทรัพยากร การประสานงาน 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเมืองระดับชาติมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ขาดความต่อเนื่อง มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง และแข่งขันทางการเมืองสูง - มีกระบวนการคอร์รัปชันทุกระบบตั้งแต่รัฐบาลถึงรากหญ้า - ขาดการประสานการทำงานระหว่างการเมืองระดับชาติและการเมืองท้องถิ่น - นโยบายของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไปตามตัวผู้นำรัฐบาล ทำให้ไม่เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาประชาชนในพื้นที่ - ระบบการบริหารจัดการจากภาครัฐ ระบบการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐไม่ทั่วถึง ประชาชนเข้าไม่ถึงแหล่งงบประมาณ กระบวนการประชามติ ที่แสดงถึงความต้องการที่แท้จริงของชุมชน
<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัย และเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย - การเปิดประชาคมอาเซียนทำให้เด็ก เยาวชน และคนในพื้นที่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น - การส่งเสริมและพัฒนาเรื่องโฮมสเตย์ในพื้นที่ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสรับนักท่องเที่ยวมากขึ้นและมีโอกาสเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง - กระแสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีมากขึ้น 	<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารที่มีความรวดเร็ว ทำให้มีการนำวัฒนธรรมจากภายนอกเข้าไปสู่ชุมชน - กระแสการไหลเข้ามาของวัฒนธรรมภายนอก ทำให้ยากต่อการควบคุมและส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.9.14 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ

จากการจัดเวทีอำเภอสี่คิ้วที่ประชุมได้นำเสนอให้มีการขับเคลื่อนประเด็นเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ประชาชน นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน นักการเมือง และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปพร้อมกับการขับเคลื่อนงานปฏิรูปโคราช จึงมีข้อเสนอแนะให้ทำงานผ่านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ประเด็นการพัฒนาด้านคน ในทุกมิติ ทั้งที่เป็นการพัฒนาผู้นำทางการเมือง ท้องถิ่น ผู้นำที่เป็นเยาวชน ผู้นำกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อสร้างให้คนมีจิตสาธารณะที่มากขึ้น และเป็นการเตรียมความพร้อมของภาคประชาชนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมของอำเภอสี่คิ้วในอนาคต

ประเด็นที่ 2 ประเด็นการพัฒนาด้านเกษตรกรรม เนื่องจากในพื้นที่มีประชากรที่เป็นเกษตรกรมากกว่าครึ่งหนึ่ง และพื้นที่โดยส่วนใหญ่ของอำเภอยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นการพัฒนาเกษตรนำไปสู่การผลิตที่มีคุณภาพทำให้มีปริมาณผลผลิตที่สูงขึ้นและเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้จึงเป็นเรื่องจำเป็น

ประเด็นที่ 4 ประเด็นการพัฒนาระบบสุขภาพ เพื่อทำให้คนในพื้นที่สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่มาดูแลสุขภาพของตนเองที่มุ่งไปสู่การพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวได้ในเบื้องต้น

ประเด็นที่ 5 ประเด็นการจัดการท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มากขึ้นและลดการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ และอำนาจของตนเอง อันจะนำไปสู่การสร้างความเป็นพลเมืองของประชาชนในพื้นที่

ประเด็นที่ 6 ประเด็นการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อนำไปสู่การสร้างศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในพื้นที่ และอยู่ด้วยกันอย่างเข้าใจท่ามกลางความแตกต่างทางศาสนา รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เห็นคุณค่า และความหมายของ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนในพื้นที่ด้วย

ประเด็นที่ 7 ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากในพื้นที่อำเภอสี่คิ้วมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนมากและมีความหลากหลาย ดังนั้นการร่วมกันดำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติจะนำมาซึ่งความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติของท้องถิ่นในอนาคต